

Aprendre a conviure. La ciutadania a l'escola

Maria Josep Pascual i Sabaté

Punts de la xerrada:

1- Apunts de ciutadania

2- Els 4 pilars de l'educació

Aprendre a aprendre

Aprendre a fer

Aprendre a conviure

Aprendre a ser

3- La ciutadania a l'escola

Competències bàsiques

Educació per a la Ciutadania

Fa temps que ens preguntem com hauria de ser la nostra tasca educativa per tal que els alumnes esdevinguin gent feliç, desperta, crítica, solidària, protagonista de la construcció d'un món vivibile per a la major part dels seus habitants, etc. En fem moltes de coses, però... arriben de debò a possibilitar la transformació dels qui hi participen?

L'objectiu principal de l'escola és l'adquisició d'habilitats, coneixements i valors per tal de poder-se incorporar a la societat com a persones madures, membres actius i ciutadans responsables.

La ciutadania a l'escola abraça molts àmbits i ha de contribuir a desenvolupar els objectius del projecte educatiu de centre, alhora que vetlla per assegurar la maduresa personal i social dels alumnes. S'ha de creure en l'educació com a eina de canvi social. En un tipus d'educació que afavoreixi el creixement integral de la persona. En la força del treball col·lectiu, compartit, per educar i educar-se.

La matèria d'Educació per a la Ciutadania s'imparteix a l'escola des de l'any 2008, i un dels objectius és afavorir el desenvolupament de persones lliures i íntegres a través de la consolidació de l'autoestima, la dignitat personal, la llibertat i la responsabilitat i la formació de futurs ciutadans amb criteri propi, respectuosos, participatius i solidaris, que coneguin els seus drets, assumeixin els seus deures i desenvolupin hàbits cívics perquè puguin exercir la ciutadania de manera eficaç i responsable.

Objectius:

Afavorir el desenvolupament de persones lliures i íntegres a través de la consolidació de l'autestíma, la dignitat personal, la llibertat i la responsabilitat i la formació de futurs ciutadans amb criteri propi, respectuosos, participatius i solidaris, que conguin els seus drets, assumeixin els seus deures i desenvolupin hàbits cívics perquè puguin exercir la ciutadania de manera eficaç i responsable.

Un altre objectiu d'aquesta nova matèria és que la joventut **aprenegui a conviure en una societat plural i globalitzada**, en la que la ciutadania, a més dels aspectes cívics, polítics i socials que ha anat incorporant en etapes històriques anteriors, inclogui com referent la universalitat dels drets humans que, reconeixent les diferències, procuren la cohesió social.

Curs 2008 - 2009
2 hores lectives

"Amen d'interferir condraria una cosa tan comú, un gran projecte que és responsabilitat que els nostres fills, alumnes ho coneguin, ho valorin i ho prenguin."

Cada vegada que sorgeix un problema social -drogues, violència, fracàs escolar...- la societat torna a l'escola demanant solucions. Aquesta matèria hauria de ser una de les respostes de l'escola a aquesta demanda"

EDUCACIÓ MORAL

Perquè ens resulta tan difícil conviure, si som éssers socials?

Aprendre a CONVIURE

EDUCAR PER A TOTA LA VIDA

s'orienta al **Desenvolupament Integral Humà**

requereix de

ELS 4 PILARS DE L'EDUCACIÓ

COMPETÈNCIES DEL FUTUR

APRENDERE A APRENDERE

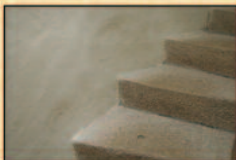
Orienta la CURIOSITAT INTEL·LECTUAL

Per desenvolupar CREATIVITAT

Per mitjà de L'ANÀLISI DE LA REALITAT I L'AUTONOMIA DE JUDICI

ESCOLA

Continguts **conceptuals**
Definicions, teories, ...

APRENDERE A FER

Per desenvolupar **COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES**

Per impulsar **INICIATIVA I TREBALL EN EQUIP**

Dóna com a resultat **QUALIFICACIÓ TÈCNICA I FINESTREJA**
Que impulsa a **RESOLUCIÓ DE CONFLICTES**

Continguts **procedimentals**
Capacitats, habilitats, destreses, estratègies ...

APRENDERE A CONVIURE

Propicia la **IDENTITAT CIUTADANA**

Per promoure el **DESCOBRIMENT DE L'ALTRE**

Per mitjà de **PROJECTES COMUNS** amb **OBJECTIUS COMUNS**

Continguts **actitudinals**
Valors socials

APRENDERE A SER

Afavoreix la **LIBERTAT HUMANA**

Per desenvolupar **INTEL·LIGÈNCIA, ESPÍRITUALITAT, ...**

Fomentant la **RESPONSABILITAT, ...**

AUTONOMIA PERSONAL

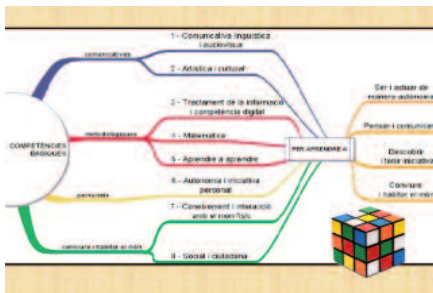
Continguts **actitudinals**
Actituds personals

L'educació per a l'exercici de la ciutadania ha de ser entesa en un sentit ampli i que involucra tot el treball possible.

L'Escola = Actor Social rellevant

La Ciutadania a l'Escola

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

S'entén per **COMPETÈNCIA** la capacitat d'**vetllar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva**, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la **comprensió, la reflexió i el desenvolupament**, tenint en compte la **dimensió social de cada situació**.

La gran pregunta
Què vol dir ser competent ???

LA COMPETÈNCIA SOCIAL I CIUTADANA

1.- COMPORTAR-SE INDIVIDUALMENT DE MANERA QUE SIGUI POSSIBLE CONVIURE EN UNA SOCIETAT MÉS PLURAL

- ✓ Relació amb els altres.
- ✓ Cooperar i comprometre's.
- ✓ Afrontar els conflictes constructivament.
- ✓ Empatia.
- ✓ Acceptar les diferències.
- ✓ Ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres.

2.- PARTICIPAR PLENAMENT EN LA VIDA CÍVICA

- ✓ Assumir els valors democràtics.
- ✓ Normes socials.
- ✓ Conèixer els fonaments i l'organització de l'estat democràtic, l'exercici de les llibertats i els deures cívics i la participació.

3.- COMPRENDRE LA REALITAT SOCIAL DEL MÓN EN QUÈ ES VIU

- ✓ Experiències col·lectives.
- ✓ La riquesa i la pluralitat de la societat.
- ✓ Comprometre's en la seva millora.
- ✓ L'organització i el funcionament de les societats: identitat, pertinença i participació.

Quins són els mitjans ???

AULA

CONTINGUTS

- Etc.
- Cada matèria contribueix a desenvolupar les diferents competències.
- No hi ha relació directa ni excloent entre matèries i competències bàsiques.

METODOLOGIA

•"Saber fer"

- Projectes d'activitat d'aprenentatge.
- Projectes de treball.
- Autoregulació de treball.
- Treball cooperatiu.
- Autoavaluacions.
- Filmografia.
- Diferents projectes.
- Dejans de la creativitat i de la intenció dels autònoms, etc.

CENTRE ESCOLAR

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

TUTORIA
Gestió social de l'aula
Asservidat
Plans d'Acció Tutorial

NORMES DE FUNCIONAMENT
Delegat de classe
Plans de Convivència
Conseil Escolar

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES o EXTRAESCOLARS
Festes i Celebracions
Participacions en ONG'S

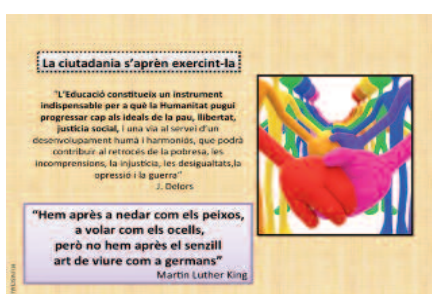
RECURSOS EDUCATIU ESPAIS ESCOLARS

L'ÀLBUM DE CIUTADANIA A LA NOSTRA ESCOLA

Curs 2009 - 2010

"Per EDUCAR un nen fa falta tota la TIBBL"
J.A. Marina

ALTERITAT
CIVILITAT
DIÀLEG
COMPROMÍS
GENEROSITAT
TOLERÀNCIA
JUSTÍCIA
PAU
...

Maria Josep Pascual i Sabaté,
licenciada en psicologia i orientadora de secundària
al col·legi Sant Ermengol